

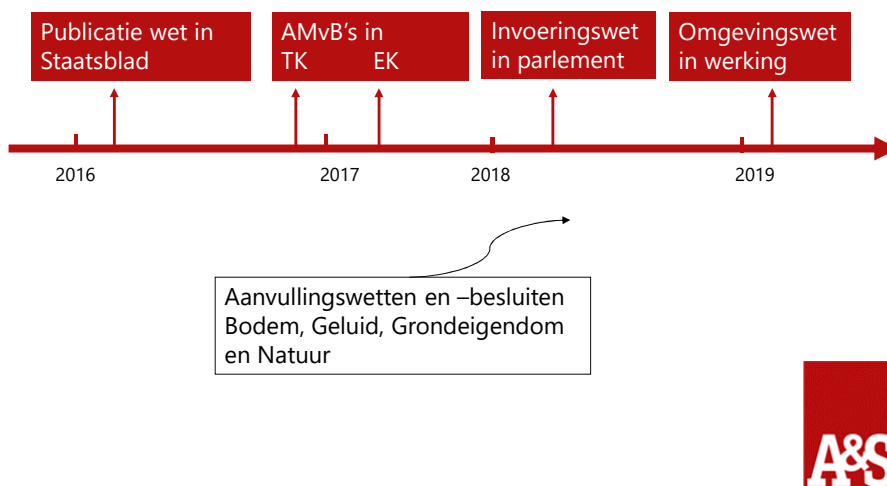
Het omgevingsplan

Agenda:

- Omgevingsplan: inhoud en reikwijdte
- Rol Provincie
- Rol Rijk
- Omgevingsplan: procedure
- Omgevingsplan flexibiliteit
- Omgevingsplanactiviteit
- Overgangsrecht Omgevingsplan
- Voorbereidingsbesluit
- Omgevingsvergunning

Wetgevingstraject

Wetgeving ruimtelijke ordening en milieu

Geen "rustig bezit" !

Voorbeeld: Vrijstelling/afwijking bestemmingsplan

- Art. 19 WRO – vrijstelling (1965 tot 2008)
in 90-er jaren een aantal keer aangepast
- Art. 3.10 Wro - projectbesluit (2008 van tot 2010)
- Art. 2.12 lid 1 onder a onder 3 Wabo – Omgevingsvergunning (2010 tot 2019)
- Art. 1.1 (bijlage) Omgevingswet Omgevingsplanactiviteit (2019)

Omgevingswet

Maatschappelijk doel (art. 1.3):

“Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.”

Omgevingsplan: inhoud

- Gemeenteraad stelt één omgevingsplan op, waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen (art 2.4)
- In het omgevingsplan kunnen met het oog op de doelen van de wet regels worden gesteld over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving (art 4.1)

Omgevingsplan: inhoud

- Het omgevingsplan bevat voor het gehele grondgebied van de gemeente een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en andere regels die met oog daarop nodig zijn
- NB: oude term "bestemming" bestaat niet meer

Omgevingsplan: reikwijdte

- Bij amvb kunnen gevallen worden aangewezen waarin regels over de fysieke leefomgeving alleen in het omgevingsplan, waterschapsverordening of de omgevingsverordening worden opgenomen of niet daarin opgenomen mogen worden
- Regels bestemmingsplan, Activiteitenbesluit en APV gaan samen
- Reikwijdte discussie: verwevenheid leefomgeving met openbare orde, verantwoordelijkheden burgemeester, integratie versus desintegratie

Provincie: Omgevingsverordening

“De provinciale omgevingsverordening bevat slechts een toedeling van functies aan locaties en met het oog daarop gestelde regels, indien het onderwerp van zorg niet doelmatig en doeltreffend met instructieregel kan worden behartigd.”

Provincie: instructies

- Rijk en de provincies zich kunnen `bemoeien' met de inhoud van een omgevingsplan met instructieregels ex art. 2.23 en 2.25 Ow en instructies ex art. 2.33 Ow
- Bemoeienis alleen bij nationaal of provinciaal belang en over een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en uitvoering van taken ex paragraaf 2.4.1

Provincie: reactieve aanwijzing

Reactieve aanwijzing: art 16.21 Ow

GS kunnen binnen 4 wk na bekendmaking besluiten dat een onderdeel van een omgevingsplan daarvan geen deel uitmaakt, bij:

- Niet overgenomen zienswijze of wijziging tov ontwerp,
- Regels ex art 4.2, eerste lid, en,
- Strijd met kenbaar provinciaal belang ex art 2.3

Rijksoverheid: omgevingswaarden

Besluit kwaliteit leefomgeving (concept)

Omgevingsplan: delegatie B&W

De gemeenteraad kan de bevoegdheid tot het vaststellen van delen van het omgevingsplan delegeren aan het college (art 2.8)

- delen uitwerken
- delen wijzigen
- onderwerpen (nader) reguleren
- deelgebieden (nader) reguleren

Omgevingsplan: delegatie

- Discussie: delegatie besluit wel of niet appellabel
- Langdurige rechtsonzekerheid over rechtmatigheid delegatie
- Dubbele rechtsbescherming

Omgevingsplan: procedure

- Voorbereidingsprocedure: Afdeling 3.4 Awb
- Een ieder kan zienswijzen indienen
- Art 16.31: zienswijzen niet op onderdelen die grondslag vinden in een vergunning voor een omgevingsplanactiviteit
- kennisgeving van voornemen tot vaststelling art 16.30

Omgevingsplan: procedure

- Toetsingskader:
  - Evenwichtige toedeling functies aan locaties (art. 2.1)
  - Belangenafweging: art. 3:4 Awb
    - Lid 1: Het bestuursorgaan weegt de rechtstreeks betrokken belangen af voorzover niet wettelijk beperkt
    - Lid 2: “De voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen”
  - Dus niet meer “goede ruimtelijke ordening”

Omgevingsplan: digitaal

- Digitale opzet: regels waarmee functies aan locaties worden gekoppeld en regels gebiedsgericht worden gekoppeld aan geometrische plaatsbepaling (art 16.2)
- Vraaggestuurd te raadplegen:
  - regels per locatie (punt, perceel(gedeelte), buurt gebied)
  - regels per onderwerp (wonen, bomen, bouwen, welstand)
  - wetstechnische info-knop

Omgevingsplan: actualisering

- Generieke actualiseringsplicht vervalt. Actualiteit is voortdurend aandachtspunt (niet langer 1x per 10 jaar)
- Twee prikkels voor actualiteit:
  - inpassingsplicht
  - inpassingsplicht voor omgevingsvergunningen voor locatieontwikkelingsactiviteiten

Omgevingsplan: procedure

- Belangrijk discussiepunt bij de voorbereiding van de wet
- Aanvankelijke splitsing tussen appellabele en niet appellabele regels is verlaten
- Advies Raad van State: alle regels appellabel

Omgevingsplan: wijziging

- Besluit tot vaststelling = wijziging
- Onderdelen:
  1. Motiveringsdeel: raadsvoorstel, aanleiding, onderbouwing, verantwoording, onderzoek, zienswijzen
  2. Regeldeel: wijzigt op onderdelen de geldende regels in het omgevingsplan
  3. Toelichtingsdeel: niet verplicht. Indien aanwezig wel beschikbaar stellen. Heeft een geconsolideerde vorm.

Omgevingsplan: wijziging

Organen:

- Gemeenteraad
- Burgemeester en wethouders, mits hiertoe gedelegeerd
- Gedeputeerde staten: -projectbesluit
  - reactieve aanwijzing
  - voorbereidingsbesluit
- Onze Minister: -projectbesluit
  - voorbereidingsbesluit
- Waterschap: - projectbesluit (met goedkeuring GS)
- AbRvS: - vernietiging/zelf in de zaak voorzien

Omgevingsplan: rechtskarakter

- Eén omgevingsplan per gemeente
- Regel, werkingsgebied en waarde
- Appellabel (zoals een concretiserend besluit)
- Verbeelding op elektronische wijze
- Fysieke leefomgeving (incl. gebiedsgerichte milieuregels)
- Delegatie aan dagelijks bestuur mogelijk

Omgevingsplan: flexibiliteit

- Speelruimte binnen het normale bestuursrecht voor Algemeen verbindend voorschrift (AVV)
- Geen standaard eerbiedigend overgangsrecht
- Dynamische opzet, open normen, nader afwegingsmoment
- Beleidsregels
- Uitvoerbaarheidsvereiste geneutraliseerd
- Verleggen van beoordelingsmoment en onderzoekslast

Omgevingsplan: soorten regels

- Activiteit niet regelen (dus toegestaan)
- Activiteit toegestaan, eventueel onder voorwaarden
- Activiteit toestaan met maatwerkvoorschrift-bevoegdheid (art 4.5)
- Activiteit verbieden zonder voorafgaande melding (art 4.4)
- Activiteit verbieden zonder vergunning
- Activiteit `absoluut' verbieden

Omgevingsplanactiviteit: beoordeling

- Definitie omgevingsplanactiviteit (bijlage art. 1.1 Ow):
"activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en elke andere activiteit voor zover die in strijd is met het omgevingsplan"

Omgevingsplanactiviteit: beoordeling

- Voldoet een activiteit aan 'binnenplanse' beoordelingsregels:
=> vergunning wordt verleend
- Voldoet een activiteit niet aan binnenplanse beoordelingsregels:
=> vergunning kan toch worden verleend in afwijking van het omgevingsplan in het belang van 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties'
- Flexibel en eenvoudig: effectief inspelen op nieuwe ontwikkelingen, zonder procedure stapeling van binnen- en buitenplanse vergunningen

Omgevingsplanactiviteit

- Omgevingsplan kan `expliciet' bepalen dat voor een activiteit vergunning nodig is (binnenplanse vergunning)
- Omgevingsplan wordt eenvoudiger en beter leesbaar
- Vergunning niet meer altijd als buitenplanse afwijking
- Binnenplanse vergunning is geen afwijking: afwijkactiviteit wordt `omgevingsplanactiviteit'

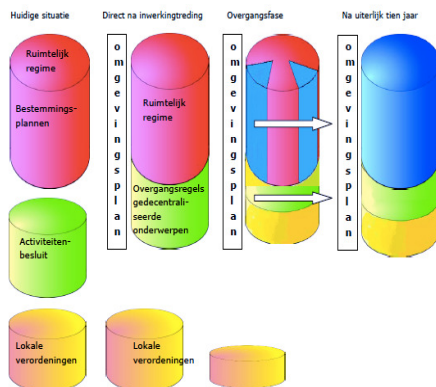

Overgangsfase omgevingsplan

- Nieuwe ontwikkelingen faciliteren met omgevingsvergunning voor afwijken van het omgevingsplan
- Nieuwe ontwikkelingen inpassen door de locatie uit het 'omgevingsplan van rechtswege' over te hevelen en te bewerken in de nieuwe 'standaarden'
- Op andere thema's dan geregeld in het 'omgevingsplan van rechtswege', regels toevoegen in de nieuwe standaarden

Overgangsfase omgevingsplan

Het huidige ruimtelijke regime wordt bepaald door: bestemmingsplannen, wijzigingsplannen, uitwerkingsplannen, beheersverordeningen, voorbereidingsbesluiten (incl. tracébesluiten) inpassingsplannen

Bij inwerkingtreding ontstaat het omgevingsplan, dat bestaat uit het van rechtswege geldende ruimtelijke regime en overgangsregels (voormalige rijksregels die daartoe worden opgenomen in het Invoeringsbesluit Omgevingswet)

Het ruimtelijke regime wordt locatie voor locatie verbouwd in regels die voldoen aan Omgevingswet en uitvoeringsregelgeving, zowel de overgangsregels als de lokale regels worden onderwerp voor onderwerp omgebouwd

Omgevingsplan met daarin: Regels over toedeling functies aan locaties en andere lokale regels op het gebied van de fysieke leefomgeving conform de artikelen 2.4 en 2.7 van de Omgevingswet

Vorbereidingsbesluit

- Voorbeschermingsregels rechtstreeks in het omgevingsplan
- Bevoegd gezag: omgevingsplan, projectbesluit, instructieregels en instructiebesluit
- Bepaalde geldigheidsduur
- Niet-appellabel
- Geen voorbereidingsprocedure

De omgevingsvergunning

Activiteit: naam

Artikel 5.1, eerste lid:

- Omgevingsplanactiviteit > binnen- en buitenplans
- Rijksmonumentenactiviteit > incl. archeologische monumenten
- Ontgroningenactiviteit
- Stortingsactiviteit op zee

Vergunningplichtig tenzij bij amvb aangewezen geval

Activiteit: naam

Artikel 5.1, tweede lid:

- Bouwactiviteit > technische toets
- Milieubelastende activiteit
- Lozingsactiviteit
- Wateronttrekingsactiviteit
- Mijnbouwactiviteit
- Beperkingengebiedactiviteit
- Natura 2000-activiteit
- Flora- en fauna-activiteit
- Cites-activiteit
- Jachtgeweeractiviteit
- Valkennersactiviteit
- Exotenactiviteit

Toegevoegd met
aanvullingswet Natuur

Vergunningplichtig voor zover een bij amvb aangewezen geval

Activiteit: (zonder) naam

- Artikel 5.3: het is verboden zonder omgevingsvergunning een activiteit te verrichten wanneer dat in de waterschapsverordening is bepaald (waterschapsverordeningsactiviteit)
- Artikel 5.4: het is verboden zonder omgevingsvergunning een activiteit te verrichten wanneer dat in de omgevingsverordening is bepaald (omgevingsverordeningsactiviteit)

Verboden: aanvullend

- Artikel 5.5: Verbod tot handelen in strijd met voorschriften
- Artikel 5.6: verbod om een bouwwerk in stand te laten zonder een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit of een omgevingsplanactiviteit bestaande uit een bouwactiviteit

Omgevingsvergunning: bouwen

Nieuwe opzet:

- Vergunning voor bouwwerken opgesplitst in een landelijk ingestelde 'technische' vergunning en een in het omgevingsplan ingestelde 'ruimtelijke' vergunning
- Optimale afstemming vergunningplicht op materiële regels
- Per saldo minder vaak vergunning nodig en vaker bouwen zonder vergunning volgens regels uit het omgevingsplan

Omgevingsvergunning: bouwen

- Rijksniveau: het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bevat de regels voor technische bouwkwaliteit en geeft aan voor welke bouwactiviteiten vergunning nodig is.
- Gemeentelijk niveau: het omgevingsplan bevat de locatie gebonden (ruimtelijke) regels voor het bouwen en in standhouden van bouwwerken en bepaalt ook of daarvoor een vergunning nodig is.

Omgevingsvergunning: procedure

- Afdeling 16.5
- Aanvraag indienen bij BenW waar activiteiten geheel of in hoofdzaak worden verricht, dan wel bij bevoegd gezag
- Doorzendplicht 3:2 Awb > termijn loopt vanaf dag van ontvangst bij indiening bij BenW
- Ontvangstbevestiging door orgaan dat aanvraag ontvangt
- Procedurebericht door bevoegd gezag

Omgevingsvergunning: procedure

- Indieningvereisten bij MR, waterschapsverordening, omgevingsverordening of omgevingsplan
- Bij MR worden regels gesteld over het bij de aanvraag verstrekken van gegevens over participatie van en overleg met derden > stimulans voor participatie vroeg in het proces

Omgevingsvergunning: procedure

- Reguliere procedure:
- Beslistermijn start op de dag van ontvangst van de aanvraag
  - Kennisgeven van elke aanvraag
  - Beslissen binnen 8 wk, of 12 wk bij instemming
  - Eenmalig te verlengen met 6 wk
  - Par 4.1.3.3. Awb is niet van toepassing
  - Advies van aangewezen organen op de aanvraag
  - Instemming op het voorgenomen besluit (binnen 4 wk)
  - Geen instemming van rechtswege

Omgevingsvergunning: procedure

- Uitgebreide procedure:
- Beslistermijn start na ontvangst door het bevoegd gezag
  - Afd 3.4 Awb
  - Verlengen beslistermijn max 6 wk
  - Van toepassing ingeval van Mer-plicht en ingeval van bij amvb aangewezen gevallen

Omgevingsvergunning: procedure

- Afdeling 3.4 Awb alleen van toepassing indien vereist ivm Europees/internationaal recht:
  - Rijksmonumentenactiviteit cfm. Huidig recht
  - Mba voor Ippc-installatie (mba en lozingsactiviteit)
  - Mba voor Seveso-inrichting
  - Mba voor installatie voor vergassen/vloeibaar maken energie-industrie
  - Lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk voor het lozen van afvalwater afkomstig van een ippc-installatie,
  - lozingen, bedoeld in artikel 3.20, tweede lid, 3.52, vijfde lid, 3.79, 3.106, derde lid, 3.114, derde lid, 3.240 tweede lid, 3.255, derde lid, of 6.43, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving,
  - Storting op zee

Omgevingsvergunning: procedure

- **NB:** wel regulier voor niet-belangrijke wijzigingen van deze activiteiten
- Inwerkingtreding:
  - na bekendmaking, of,
  - vier weken na bekendmaking in bij amvb aangewezen gevallen i.c.m. uitgestelde inwerkingtreding bij vovo.

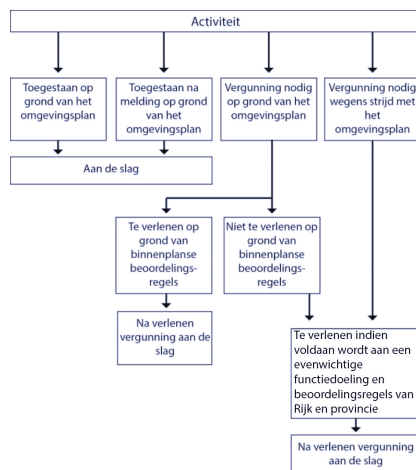

Omgevingsvergunning: procedure

- Vergunning van rechtswege verdwijnt
- VVGB wordt advies met instemming
- Gemeenteraad krijgt adviesrecht bij de buitenplanse omgevingsplanactiviteit in door de raad aangewezen gevallen

Omgevingsvergunning: procedure

A&S advocaten